

ת"פ 7371/08/20 - מדינת ישראל נגד צאבר חמאד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7371-08-20 מדינת ישראל נ' חמאד

לפני בעניין:	כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז י-ם (פלילי)
נגד הנאשם	צאבר חמאד ע"י ב"כ עו"ד יהודה שושן	

גזר דין

(1) ביום 4.11.2021 הורשע הנאשם על-יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע מספר עבירות במספר אישומים, לפי הפירוט הבא:

(א) אישום ראשון: הנאשם הורשע בזיוף מסמך בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 418 סיפה בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"), בהרשאה לנהוג ברכב ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיפים 10(ב) ו-62(1) בפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה" או "הפקודה") וכן בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין.

(ב) אישום שני: הנאשם הורשע בזיוף מסמך בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 418 סיפה בחוק העונשין, בהרשאה לנהוג ברכב ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיפים 10(ב) ו-62(1) בפקודת התעבורה וכן בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין.

(ג) אישום שלישי: הנאשם הורשע בהדחה למניעת עדות במשפט, עבירה לפי סעיף 245(א) בחוק העונשין.

(2) לפי החלק הכללי בכתב האישום המתוקן שהוגש במסגרת הסדר הטיעון, בתקופה הרלבנטית לאישום, עבד הנאשם כקבלן משנה עבור חברת הסעות (להלן: "החברה") וחברות נוספות שזהותן אינה ידועה במדויק למאשימה. במסגרת זו, העסיק הנאשם מספר נהגים אשר ביצעו שליחויות והסיעו ילדים, קשישים ואנשים עם מוגבלויות, באמצעות כלי רכב מסוג אוטובוס זעיר ציבורי שבבעלותו.

(3) תקנות התעבורה קובעות בהקשר זה כי רק נהג שמחזיק רישיון נהיגה לרכב ציבורי בדרגה D רשאי להסיע עד 16 נוסעים ברכב מסוג אוטובוס זעיר ציבורי. קצין הביטחון של החברה (להלן גם:

"הקב"ט" בדק כי כל נהג מחזיק רישיון נהיגה כנדרש בטרם הועסק על-ידי הנאשם. כמו כן, הוא חזר ובדק, אחת לחודש, את רישיונו של הנהג ואת רישיונות הרכב.

(4) בתקופה הרלבנטית לאישום, העסיק הנאשם מספר נהגים אשר ביצעו שליחויות והסיעו נוסעים רבים, ברכב מסוג אוטובוס זעיר, מבלי שהיה להם רישיון לכך. הנאשם זייף רישיונות נהיגה ומסר אותם לנהגים שהעסיק, על מנת שיציגו אותם לפני הקב"ט ובכך יאושרו לעבוד כנהגים בחברה.

(5) לפי האישום הראשון, במועד שאינו ידוע למאשימה, בחודש מרץ 2017 או סמוך לכך, יצר מ.ב. (להלן: "מ.") קשר טלפוני עם הנאשם בעקבות מודעת דרושים שפרסם האחרון ובה הציע עבודה לנהגים. הנאשם העסיק את מ. על אף שידע כי הוא מחזיק ברישיון נהיגה של רכב פרטי בלבד מדרגה B כשהוא יודע כי במסגרת העבודה בחברה יהיה על מ. לנהוג, בין השאר, בכלי רכב שמחייבים רישיון רכב ציבורי מסוג D. בהמשך למתואר, כעבור יומיים, בביתו שבירושלים, מסר הנאשם ל-מ. רישיון נהיגה מזויף מסוג 2D ביודעו של-מ. אין רישיון מסוג זה ולא עבר הכשרה מתאימה לכך. הנאשם הורה ל-מ. להציג את הרישיון המזויף לפני הקב"ט כאשר יידרש לכך. בהתאם, עבד מ. כנהג הסעות מטעמו של הנאשם עד יום 25.3.2019. במסגרת זו, הוא נהג ברכב מסוג אוטובוס זעיר ציבורי, הסיע בו קשישים ותלמידים וכן ביצע שליחויות שונות. בהתאם להוראות הנאשם, הציג מ. בתחילת העסקתו את רישיון הנהיגה המזויף לפני הקב"ט ואחת לחודש התייצב כנדרש לפניו על מנת שיאשר את המשך העסקתו.

(6) לפי האישום השני, ביום 25.2.2019, עקב סיבות בריאותיות, פרסם מ. מודעה ב"פייסבוק" לפיה הוא מחפש מחליף לעבודתו כנהג אצל הנאשם. בתוך כך, השיב י.א. (להלן: "י.") למודעה זו וביקש מהנאשם להעסיקו כנהג. הנאשם העסיק את י. זאת על אף שידע כי הוא מחזיק ברישיון נהיגה לרכב פרטי מסוג B. הנאשם הסביר לו כי ינכה סך 2,000 ₪ ממשכורתו על מנת לממן את השגת הרישיון הדרוש. בהמשך למתואר, נפגשו הנאשם ו-י. בביתו של הראשון, שם מסר לו רישיון נהיגה מסוג 2D מזויף. החל ממועד זה ועד יום 19.3.2019 עבד י. מטעמו של הנאשם כנהג הסעות, כשהוא נוהג ברכב מסוג אוטובוס זעיר ציבורי. במסגרת זו הוא הסיע בין היתר, קשישים, תלמידים, אנשים עם מוגבלויות וכן ביצע שליחויות שונות. ביום 19.3.2019 עוכב י. במסגרת בדיקת רישיונות שערכה המשטרה והציג את רישיון הנהיגה הפרטי שברשותו מסוג B. בהמשך, בשימוע שנערך לו במשטרה, הוא הציג את רישיון הנהיגה המזויף שקיבל מהנאשם.

(7) במעשיו אלה בשני האישומים, כך לפי המאשימה, זייף הנאשם מסמכים בנסיבות מחמירות, הרשה לנהגים לנהוג ברכב שלו ללא רישיון נהיגה מתאים ואף קיבל במרמה בנסיבות מחמירות את הנחת דעתו של הקב"ט ואת התמורה שקיבל מהחברה. הנסיבות המחמירות נובעות מהיקף המעשים ומהסיכון שנשקף לציבור כתוצאה מעשייתם.

(8) לפי האישום השלישי, ביום 19.3.2019 נחקר הנאשם ו-י. בתחנת המשטרה בירושלים בעניינים מושא האישומים הקודמים. במסגרת הליך המעצר, אמר הנאשם ל-י. "אל תגיד להם שקיבלת את

הרישיון הזה ממני, תגיד בבית משפט שאתה קיבלת את זה ממשרד הרישוי, את הרישיון". עוד אמר לו "אל תגיד להם שאתה נוסע עם ילדים וזקנים, תגיד אתה עושה רק הובלות של דם למאוכדת". במעשיו אלה, הניע הנאשם אדם או ניסה להניעו שלא ימסור הודעה או ימסור הודעת שקר בחקירה המתנהלת על-פי דין.

(9) הצדדים לא הגיעו להסכמות לעונש ואולם במסגרת ההסדר, הודיעה המאשימה כי תטען לעונש של תשעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס משמעותי. הנאשם חופשי בטיעונו.

(10) בדיון מיום 4.11.2021 הוריתי על הזמנת תסקיר של שירות המבחן וגם חוות דעת של הממונה על עבודות השירות.

(11) דיון טיעונים לעונש התקיים ביום 18.5.2022 ונוכח הצורך בהשלמת מלאכת שירות המבחן בגיבוש תסקיר עדכני, דיון משלים התקיים ביום 13.3.2023.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות ותסקיר שירות המבחן

(12) לפי חוות הדעת נמצא שהנאשם מתאים לעבודות שירות אך במגבלות.

(13) לפי התסקירים שהוגשו ביום 25.4.2022 וזה המשלים מיום 5.2.2023, בתמצית ולשם שמירה על צנעת הפרט, הנאשם באמצע שנות ה-40 לחייו, נשוי ואב משפחה לרבות לילדים קטינים. הוא נעדר עבר פלילי והמפרנס היחיד במשפחתו. ברקע המשפחתי, מדובר במשפחה שמנהלת אורח חיים תקין. הוא גם תומך בהוריו שסובלים ממצב בריאותי מורכב. אשר לעברו החברתי, הנאשם השלים 12 שנות לימוד אך התקשה להמשיך בלימודים אקדמיים נוכח מצב כלכלי קשה.

(14) בתסקיר הראשון, בבואו לבחון את גורמי הסיכון להישנות המעשה העברייני, עמד שירות המבחן על כך שהנאשם הביע חרטה אך נטילת האחריות על-ידו הייתה מצומצמת. שכן, הנאשם הסביר את מעשיו כהישרדותיים על רקע מצוקה כלכלית וכמי שפעל מחוסר ברירה בנסיבות אלו. הוא רואה את עצמו כשותף של העבירות אך לא כיוזם. כל זאת לצד קשיים רגשיים שלו. מנגד, כגורמי סיכוי לשיקום, עמד שירות המבחן על אורח חייו הנורמטיבי ככלל, על העדר עבר פלילי, על גילוי האחריות כלפי המשפחה, על הרצון לתפקד באופן חוקי וגם על השלכתו המרתיעה של ההליך הפלילי עליו. בנסיבות אלו שירות המבחן הציע שילוב הנאשם בהליך טיפולי קבוצתי שמטרתו לסייע בפיתוח תובנות אודות דפוסי התנהגות בהתמודדות עם מצבי לחץ ומשבר. הנאשם הביע נכונות להשתתפות בהליך זה, וכך היה.

(15) לפי התסקיר העדכני המשלים מיום 5.2.2023, הנאשם עובד ומנהל אורח חיים תקין. ביחס להליך

הטיפול, הוא התמיד בהשתתפות וביטא קשב לשיח. לצד זאת, נותרה ההתרשמות של שירות המבחן ביחס לנטילת האחריות המצומצמת למעשיו, במיוחד תפיסתו הקורבנית לביצוע העבירות, לפיה הוא משתף פעולה בלבד ולא יוזם של המעשים. לצד זאת, התסקיר נתן גם את דעתו למרכיבים החיוביים שכוללים כאמור ההליך הטיפולי שעבר ומשכו, אי-פתיחת תיקים חדשים, האפקט המרתיע של ההליך הפלילי והאחריות הכלכלית למשפחתו. לאחר לבטים, התסקיר בא בהמלצה להימנע ממאסר בפועל, וביחס לעבודות שירות, צוין כי זה עלול "לפגוע משמעותית כלכלית ורגשית" בנאשם ובמשפחתו וגם "להוות גורם מדרדר עבורו, להחליש את כוחותיו המוגבלים ולפגוע בהליך שיקומו". התסקיר ממליץ על מתן צו שירות לתועלת הציבור (של"צ) בהיקף מורחב, לצד ענישה מותנית מרתיעה, ולחילופין, עבודות שירות לתקופה קצרה.

תמצית טענות הצדדים לעונש

(16) המאשימה טוענת בין השאר, כי הערכים המוגנים שנפגעו הם שמירה על שלטון החוק, הסדר הציבורי וסדרי שלטון תקינים. במעשיו, הנאשם גם סיכן את הציבור עת אפשר לנהגים שאינם בעלי רישיונות מתאימים והכשרה מתאימה לנהוג ברכב ציבורי. במעשיו שהתאפיינו בתכנון ובתחכום, הפיק הנאשם גם טובות הנאה. המאשימה גורסת כי יש להעמיד את מתחם הענישה ההולמת בין 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. הנאשם נעדר עבר פלילי, נטל אחריות והביע רצון להשתלב בהליך טיפולי. מנגד, מדובר בעבירות חמורות שנעשו בתחכום כאמור והנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוען הוא גדול. בנוסף וכפי שעולה מהתסקירים, הנאשם לא נטל אחריות מלאה. המאשימה עותרת למקם את העונש של הנאשם בתחתית המתחם ולגזור עליו 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע וקנס משמעותי. המאשימה עותרת גם לחלט את רישיונות הנהיגה המזויפים.

(17) הנאשם - באמצעות באת-כוחו עו"ד י' שושן - טוען בין השאר ובעיקר, כי אין להתעלם מכך שהנהגים שהורשו לנהוג ברכבו היו בעלי רישיונות נהיגה ברכב פרטי, אך כאמור לא בדרגה המתאימה, כך שטענת החומרה או המסוכנות שנשקפה לציבור, אינה ברמת העוצמה שמצביעה עליה המאשימה. בנוסף, יש ליתן את הדעת גם לכך שספק אם הסיכונים התממשו בפועל שעה שאין הכרח כי בכל הנסיעות שבוצעו, הסיעו הנהגים מעבר למספר הנוסעים המותר. ביחס לאישום השני לא ברור מתי הנהג י. החל את עבודתו, כך שלא ניתן לדעת אם הוא הועסק יותר מיום אחד בלבד. עוד טוען הנאשם כי במסגרת הליכים אלה, הוא היה עצור מיום 19.3.2019 ועד יום 27.3.2019 (בסך-הכל 8 ימים). בהמשך הוא שהה במעצר בית למשך חמישה ימים נוספים.

(18) לגבי מתחם הענישה ההולמת, גורסת ההגנה שיש לראות בשלושת האישומים כאירוע אחד. מבלי להמעיט בחומרת המעשים, יש להתייחס לנזק שהיה צפוי ולזה שנגרם. כאמור, יש ליתן את הדעת לכך שהנהגים היו בעלי רישיונות, ולעניין האישום בדבר קבלת דבר במרמה, הרי הנאשם היה יכול לקבל את "אותו הדבר" גם באמצעות נהגים מורשים לנהוג אילולא המצוקה בגיוס נהגים מתאימים. מתחם הענישה ההולמת בנסיבות העניין ראוי כי יחל משל"צ. לעניין מידת העונש, בהינתן גילו, מצבו המשפחתי, היותו מפרנס יחיד, היציבות התעסוקתית הנדרשת, החשש מפני פגיעה בפרנסה ובמשפחה, לאור הבעת הצער ונטילת האחריות, ההגנה גורסת כפי

המלצת שירות המבחן, להימנע גם מהשתת עבודות שירות, או לחלופין, לקבוע תקופה קצרה בלבד.

(19) גם הנאשם עצמו דיבר לפניי בדיון הטיעונים לעונש. הנאשם ביקש סליחה והביע צער על מה שאירע. לדבריו, הוא לא התכוון למעשיו וזו הייתה פעם ראשונה להסתבך בפלילים והתחייב שלא יהיו עוד. הנאשם עמד על כך שהוא מפרנס יחיד ותומך בהוריו.

דיון והכרעה

(20) תחילה לפי סעיף 40ב בחוק העונשין: "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". לצורך מילוי מלאכת גזירת הדין, נקבע בסעיף 40ג בחוק כלהלן:

"(א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.
(ב) בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה"

(21) הנאשם הורשע כזכור בשלושה אישומים ובמספר עבירות. שני הצדדים עתרו לקביעת מתחם אחד, אך כמובן כל מתחם לפי מידותיו בעיני הטוען לו. לאור זאת, בשים לב כי כל המעשים מושא האישומים ענינם אחד, ייקבע מתחם אחד ביחס לשלושת האישומים.

(22) הערכים המוגנים: ללא ספק, עבירות הזיוף וקבלת דבר במרמה, ולבטח כאשר אלו מבוצעות בנסיבות מחמירות, זאת לצד הדחה למניעת עדות במשפט, יש בהן פגיעה בסדרי השלטון, בסדר הציבורי, בשלטון החוק ובמנהל התקין. עבירות של הרשאה לנהוג ברכב ללא רישיון מתאים, יש בהן לפגוע בשלום הציבור ובבטיחות שלו.

(23) בע"פ 279/07 שומיל נ' מדינת ישראל (15.1.2007), התייחס בית המשפט העליון לחומרתן של עבירות דומות, בזו הלשון:

"אין צורך להכביר מילים בנוגע לחומרתן של העבירות אותן ביצע המבקש ובצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה בעבירות מסוג זה. כפי שצינו הערכאות הקודמות מדובר במעשים אשר יש בהם כדי לסכן את הציבור ולאפשר לאנשים לנהוג בכביש מבלי שקיבלו את ההכשרה המתאימה לכך"

(24) לענין חומרת עבירת ההדחה של עד במשטרה, נקבע ברע"פ 7153/99 אלגד נ' מדינת ישראל, פ"ד עמוד 5

נה(5) 729, 756 (2001), כהאי לישנא:

"המחוקק ראה סכנה נשקפת לערך המוגן של תקינות הליך עשיית המשפט וגילוי האמת בעצם המאמץ להניע אחר להימנעות ממסירת הודעה בחקירה או למסירת הודעה שקרית או לחזרה מהודעה שנמסרה בחקירה תוך שאיפה כי אחת ממטרות אלה המנויות בסעיף תתממשנה. התנהגות כזו היא אנטי-חברתית וחמורה כשלעצמה אף אם לא הוכח רצון לשבש את החקירה הקונקרטית"

(25) נסיבות ביצוע העבירות: מעשי הנאשם, לנוכח הצָבֵר שלהם ומשכּם, התכנון והתחכום הנלווים להם - הם חמורים. בהקשר זה, צודקת המאשימה כי מעשי הנאשם, במיוחד עבירות הזיוף וקבלת דבר במרמה, התאפיינו בתחכום ונעשו לאחר תכנון. הנאשם שידע את הדין, את דרישות החברה והצורך בעמידה בתנאי הפיקוח של הקב"ט על מנת לאפשר ביצוע ההסעות על-ידי נהג שמחזיק ברישיון הנהיגה המתאים, פעל באופן יזום בשתי הזדמנויות וזיף את רישיונות הנהיגה לשני אנשים, הכל מתוך מניע כלכלי לאפשר המשך עבודה מול החברה ולהפיק רווח עסקי. למעשה, השימוש במסמכים המזויפים לא היה אירוע חד-פעמי אלא הוא נמשך ממועד שהחלו הנהגים לעבוד בהסעות מול החברה ועד חקירת המשטרה. בהקשר אחרון זה, לפי האישום הראשון מעשה הזיוף נעשה כשנתיים לפני גילוי המקרה, ולמעשה קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות נמשכה לתקופה של כשנתיים.

(26) הדברים עולים בחומרם עת מדובר גם בנזק פוטנציאלי גדול הנגרם ממעשים אלה שעה שהרישיונות המזויפים אפשרו לנהגים מורשים להסיע תלמידים, קשישים, בעלי מוגבלויות ועוד, ללא רישיון מתאים של הגורם המוסדי האמון על כך - הוא רשות הרישוי. הרישיון כשלעצמו הוא תעודה לכך כי מי שנושא אותו עבר את המבחנים הנדרשים בהיבט האישיותי והבטיחותי לנהוג בכלי הרכב הספציפי. כל רישיון לפי רמתו ודרגתו. אין להכביר במילים ביחס להיבטים הבטיחותיים שביסוד רגולציה זו. על כך אוסיף, כי גם היכולת לזיף רישיון נהיגה היא מסוכנת כשלעצמה, שכן תעודה זו לעתים אף משמשת כתעודה רשמית מזהה לכל דבר ועניין.

(27) אם לא די בכך, על מעשיו דלעיל, הוסיף הנאשם מעשה פלילי נוסף, והוא הדחת אחד הנהגים למסור דברי שקר בחקירתו במשטרה. עבירה שהיא כשלעצמה מהווה פגיעה מובהקת בשלטון החוק, בתקינות הליך החקירה והמשפט, ואידך זיל גמור.

(28) אשר למדיניות הענישה הנוהגת: לאחר שבחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים בטיעוניהם, בהתבסס על הפסיקה שתוזכר להלן ובהתייחס לצָבֵר העבירות שבהן הורשע הנאשם בנסיבות ביצוען (בשינויים המחויבים כמובן), קובע בזאת כי מתחם הענישה ההולמת ביחס לכלל העבירות קרוב לזה שהציגה המאשימה, והוא נע בין 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

(ראו והשוו: רע"פ 811/22 עבד אלחק נ' מדינת ישראל (8.2.2022); רע"פ 3566/21 אספוב נ' מדינת ישראל (24.5.2021); ע"פ 7621/14 גוטסדינר נ' מדינת ישראל (1.3.2017); רע"פ 4692/15 אליהו נ' מדינת ישראל)

(15.7.2015); רע"פ 7912/13 חליפה נ' מדינת ישראל (27.1.2014); עפ"ג (מחוזי חיפה) 47204-03-18 אזולאי נ' מדינת ישראל (31.5.2018); ע"פ (מחוזי נצ') 34508-01-16 מיר נ' מדינת ישראל (17.5.2016); עפ"ג (מחוזי ת"א) 4234-01-16 מדינת ישראל נ' ברודסקי (21.3.2016); ת"פ (שלום רח') 7443-11-20 מדינת ישראל נ' קזס (3.4.2022); ת"פ (שלום ב"ש) 32746-11-18 מדינת ישראל נ' אלמליח (2.6.2021); ת"פ (שלום חיפה) 43886-12-17 מדינת ישראל נ' פלגשוילי (27.3.2018).

(29) נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: הנאשם בן 47. עובד למחיתו כנהג. נעדר עבר פלילי ומאז האירועים לא נפתחו נגדו תיקים חדשים. הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי. הנאשם נטל אחריות על מעשיו תוך חיסכון בזמנם של הצדדים, של העדים ובזמן שיפוט. הוא מפרנס יחיד במשפחתו שסובלת ממצב כלכלי קשה. בנוסף, ההליך הפלילי כשלעצמו היווה לו גורם מרתיע שמחדד את המותר ואת והאסור. עוד בנסיבות לעיל, ניתנה הדעת לכך שהנאשם שהה מאחורי סורג ובריח במסגרת הליכי מעצר בהליך זה, זאת למשך 8 ימים. על-יסוד האמור, ובשים לב לתסקיר החיובי בעיקרו, ברגיל, ראוי למקם את העונש בתחתית המתחם.

(30) למרות האמור, ראוי והוגן בעיניי בנסיבות העניין, ומכוח סמכותי לפי סעיף 40ג(ב) בחוק העונשין לסטות לקולא מהמתחם האמור, זאת משיקולי שיקום. הנאשם עבר הליך טיפולי קבוצתי שנמשך מספר חודשים, זאת כדי לסייע לו במתן כלים להתמודדות עם מצבי משבר ולחץ. התסקיר עמד על כך שנטילת האחריות על-ידי הנאשם עודנה מצומצמת והוא מציג נוקשות מחשבתית של עמדה קורבנית ופסיבית אף שהוא עצמו יזם את המעשים. לצד זאת, הנאשם התמיד בהשתתפות בהליך הטיפול האמור וביטא קשב לחברי הקבוצה. משך התקופה הטיפולית, התמדת הנאשם בו לצד שאיפתו ליציבות, יש באלה אינדיקציה חיובית לשיקומו. נוסף על כך, התסקיר ציין את התרשמותו מכך שענישה מוחשית עלולה לפגוע בפרנסת הנאשם ובמשפחתו (בהיותו מפרנס יחיד), במיוחד על רקע התמונה המורכבת שעלתה ביחס למצבו הכלכלי הקשה. התסקיר העדכני עמד על כך שענישה מוחשית, לרבות בדמות של עבודות שירות, עלולה "להוות גורם מדרדר עבורו, להחליש את כוחותיו המוגבלים ולפגוע בהליך שיקומו".

(31) ובכן, התמונה מורכבת ומלאכת גזירת הדין אינה קלה. מצד אחד, התרשמות שירות המבחן חשובה וכך גם המלצתו העונשית שמציבה את השיקול השיקומי במרכז. מצד שני, מעשי הנאשם חמורים ונראה כי נטילת האחריות עודנה מצומצמת, ולכן יש ליתן לכך ביטוי בגזירת הדין בהתחשב במכלול השיקולים, למיצוי מנגנוני הגמול, ההרתעה והענישה. בשקלול של האמור, סבורני כי לא ניתן להגשים תכליות אלו ללא ענישה מוחשית בדמות עבודות שירות, אך זה יעשה בצורה מתונה ביותר ותוך הימנעות מהשתת קנס, אשר מקובל ביותר להשית בעבירות שמאחוריהן מניע כספי.

(32) בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם. בטעוניה לקביעת מתחם ענישה ומתוך ניסיון לשכנע את בית המשפט להשית של"צ, הפנתה ההגנה בין היתר לגזר דינה של חברתי כבוד השופטת ג'ויה סקפה-שפירא בת"פ (שלום י-ם) 36534-12-19 מדינת ישראל נ' זרחין (2.11.2021). ברם, לאחר שעיינתי בו לא מצאתי כי יש בו לסייע לנאשם לפניי.

באותו מקרה הורשע הנאשם שם בעבירות ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ברישום כוזב במסמכי תאגיד, בארבע עבירות זיוף מסמכים ובמספר עבירות שימוש במסמך מזויף. באותו מקרה בית המשפט קבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול יורוצו בעבודת שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. בסופו של יום בית המשפט השית עליו 300 שעות של"צ, מאסר מותנה וקנס. לעומת אותו מקרה, במקרה לפנינו העבירות הן שונות והמשקל הסגולי שלהן הוא כבד יותר. בנוסף, בשיקולי הסטייה מהמתחם ניתנה הדעת לחלוק התקופה ממועדי ביצוע העבירות (2012-2015) ועד הגשת האישום (ראו סעיף 28 בגזר הדין), שיקול שאינו רלבנטי במקרה לפנינו.

תוצאה

(33) לאחר כל אלה, משית על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 100 ימי מאסר אשר יורוצו בעבודות שירות, הכל לפי חוות דעתו של הממונה מיום 7.5.2023. מהתקופה האמורה ינוכו ימי מעצרו של הנאשם במסגרת הליך זה (8 ימים - הכל לפי נתוני שב"ס). תחילת ריצוי העונש 25.7.2023. מוזהר הנאשם כי אם לא יקיים את הוראות הממונה כלשון וכמשמען או יפר את תנאי עבודות השירות, הוא ירצה את יתרת מאסרו מאחורי סורג ובריח.

(ב) משית על הנאשם ארבעה חודשי מאסר, שירוצו ככל שהוא יעבור מה מבין העבירות שבהן הורשע, תוך שלוש שנים מהיום.

(ג) המשיב יתחייב לשלם סך 10,000 ₪ ככל שיעבור אחת מן העבירות שבהן הורשע, וזאת למשך שנתיים מהיום.

(34) ככל שלא יקבל הנחיה אחרת, הנאשם יתייצב לצורך קליטה והצבה, ביום 25.7.2023 בשעה 08:00, במשרדי הממונה: יחידת ברקאי, עבודות שירות, שלוחת דרום, סמוך לכלא בא-שב (טלפון 074-7831218; פקס 08-9193006; דוא"ל: avshdarom@ips.gov.il).

(35) לבקשת המאשימה, ניתן בזאת צו חילוט של הרישיונות המזויפים מושא האישומים לעיל.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להודיע לשירות המבחן ולממונה.

ניתן היום, ט"ו סיוון תשפ"ג, 04 יוני 2023.

